

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer B. Madlener
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 22 oktober 2024

betreft Nadere vragen inzake diverse aspecten van verduurzaming Luchtvaart

ons kenmerk 175087.01U

Geachte heer Madlener,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur & Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 14 juni 2024¹ waarbij uw ambtsvoorganger de eerder gestelde vragen beantwoordt over de diverse aspecten van de verduurzaming van de luchtvaart. De leden van de fractie van de **PvdD** wensen de regering naar aanleiding hiervan nog enkele nadere vragen voor te leggen. De leden van de fracties van de **SP** en **Volt** sluiten zich graag bij de gestelde vragen aan.

De leden van de fractie van de PvdD constateren dat een van de maatregelen om de luchtvaart te verduurzamen het gebruik van duurzame brandstoffen is. Deze leden merken verder op dat in de ReFuelEU Aviation-verordening² bijmengverplichtingen voor duurzame energiedragers tot en met het jaar 2050 zijn opgenomen, met een verplichte bijmenging van 6% in het jaar 2030. Op mondiaal niveau is in de Luchtvaartnota 2020-2050³ vastgesteld dat 14% van alle in Nederland getankte vliegtuigbrandstof duurzaam is. Onder verwijzing naar het voorstaande hebben de leden van de fractie van de PvdD de volgende vragen.

- a) Met hoeveel procent is het gebruik van Sustainable Aviation Fuel (SAF) door de KLM in de afgelopen jaren gestegen?
- b) De leden van de fractie van de PvdD merken op dat SAF van diverse materialen kan worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld van frituurvet of slachtafval. Kan de regering aangeven van welke materialen de KLM gebruikmaakt? Hoe wordt gegarandeerd dat er voor het verkrijgen van die materialen geen mensenrechten worden geschonden? Is de regering het met deze leden eens dat het gebruik van slachtafval voor SAF bijdraagt aan de instandhouding van de intensieve veeteelt?
- c) De leden van de fractie van de PvdD wijzen erop dat uit onderzoek van de European Federation for Transport and Environment (T&E) blijkt dat de vraag naar slachtafval voor

¹ Kamerstukken I 2023/24, 31 936, BD.

² Verordening – EU - 2023/2405 – EN – EUR-Lex (europa.eu).

³ Kamerstukken II, 2020/21, 31 936, nr. 820.

datum 22 oktober 2024

ons kenmerk 175087.01U

blad 2

biobrandstof in de luchtvaart dusdanig is gegroeid dat er mogelijk niet genoeg afvalvet overblijft om te verwerken in onder meer auto's, kattenvoer en zeep.⁴ Dit kan ertoe leiden dat de producenten van die producten overstappen op oliegewassen waarvoor wél bos wordt gekapt of slachtafval van hogere kwaliteit wordt gebruikt dat ook voor menselijke consumptie geschikt is. Is de regering het met deze leden eens dat de productie van SAF nooit ten koste mag gaan van voedsel voor mens of dier of schade mag toebrengen aan de natuur? Hoe staat de regering tegenover het expliciet uitsluiten van het gebruik van palmolie voor SAF?

- d) De leden van de fractie van de PvdD wijzen erop dat bij de productie van biobrandstof fraude een reëel risico is. Hoe garandeert de regering dat de KLM geen gebruik maakt van biobrandstof die grondstoffen bevat die op illegale wijze zijn bemachtigd of die niet correct zijn geregistreerd? Welke maatregelen neemt de Nederlandse Emissieautoriteit hiertoe? Worden er bijvoorbeeld monsters uit tanks genomen of wordt de opsporingscapaciteit uitgebreid?

Is de regering het met de leden van de fractie van de PvdD eens dat het gebruik van SAF minder effectief is dan het laten krimpen van het aantal vluchten per jaar? Zo nee, waarom niet. Zo ja, op welke wijze gaat de regering hieraan bijdragen?

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur & Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Drs. E. Kemperman MBA

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur & Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

⁴ Zie hiervoor: <https://www.transportenvironment.org/articles/pigs-do-fly-the-rise-of-animal-fats-in-european-transport>.